

วิเคราะห์ประเด็นธุรกิจ:

การส่งออกข้าวไทยปี 2560 และแนวโน้มปี 2561

ฝ่ายวิจัยธุรกิจ

สถานการณ์สำคัญ

การส่งออกข้าวของไทยในช่วง 11 เดือนแรกปี 2560 มีปริมาณ 10.47 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.9 (y-o-y) คิดเป็นมูลค่า 4,617 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 18 (y-o-y) ขณะที่ราคาส่งออกข้าวเฉลี่ยในช่วง 11 เดือนแรกปี 2560 อยู่ที่ตันละ 440.9 ดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 1.6 (y-o-y) ทั้งนี้ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย คาดว่าการส่งออกข้าวทั้งปีของไทยจะมีปริมาณไม่ต่ำกว่า 11 ล้านตัน สูงที่สุดเป็นประวัติการณ์

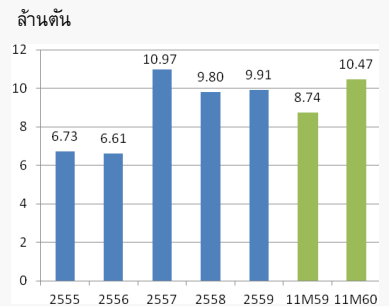
ปริมาณส่งออกข้าวของไทย แยกตามชนิดข้าว

หน่วย : ล้านตัน

	ม.ค.-พ.ย. 59	ม.ค.-พ.ย. 60	%Δ
ข้าวขาว	4.17	4.36	4.6
ข้าวหนึ่ง	1.96	2.99	52.6
ข้าวหอมมะลิ	1.34	1.44	7.5
ปลายข้าว	1.08	1.41	30.6
ข้าวอื่นๆ	0.18	0.27	50.0
ข้าวรวม	8.73	10.47	19.9

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์

ปริมาณส่งออกข้าวของไทย

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์

ข้อคิดเห็นจากฝ่ายวิจัยธุรกิจ

ฝ่ายวิจัยธุรกิจเห็นว่า การส่งออกข้าวไทยที่เพิ่มขึ้นในปี 2560 เป็นผลจากปัจจัยดังต่อไปนี้

✚ การระบายข้าวจากสต็อกรัฐบาล ทำให้ผู้ส่งออกไทยมีต้นทุนข้าวในราคาที่แข่งขันได้ ทั้งนี้ การที่ส่วนต่างราคาข้าวของไทยกับเวียดนามลดลง โดยราคาส่งออกข้าวขาว 5% เฉลี่ยของไทยในปี 2560 สูงกว่าข้าวเวียดนามเพียง 26 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน เทียบกับ 49 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน ในปี 2559 เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้ซื้อเลือกสั่งซื้อข้าวจากไทยเพิ่มขึ้น

✚ เศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา ซึ่งเคยเป็นผู้นำเข้าข้าวหลักของไทย เริ่มฟื้นตัวขึ้นตามราคาน้ำมันดิบที่เพิ่มขึ้นจากเฉลี่ย 43.7 ดอลลาร์สหรัฐ/บาร์เรลในปี 2559 เป็น 53.9 ดอลลาร์สหรัฐ/บาร์เรลในปี 2560 ทำให้ผู้ซื้อในแอฟริกากลับมาซื้อข้าวจากไทยมากขึ้น

✚ คู่ค้าสำคัญหลายประเทศนำเข้าข้าวจากไทยเพิ่มขึ้น อาทิ จีน ที่นำเข้าข้าวจากไทยเพิ่มขึ้น ทั้งข้าวขาว ข้าวหอมมะลิ และปลายข้าว และอิหร่าน ซึ่งเดิมเคยนำเข้าข้าวจากไทยปีละ 5-6 แสนตัน เริ่มกลับมานำเข้าข้าวจากไทยอีกครั้ง หลังองค์การสหประชาชาติ (UN) และสหรัฐฯ ประกาศยกเลิกการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่ออิหร่านตั้งแต่ปี 2559

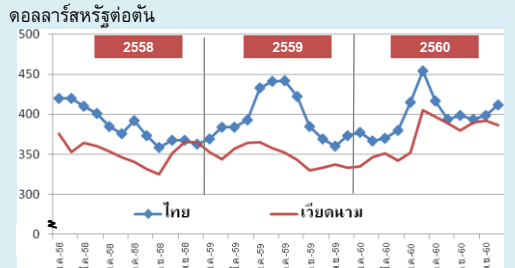
สำหรับการส่งออกข้าวของไทยในปี 2561 แม้คาดว่าปริมาณส่งออกจะไม่สูงเท่าปี 2560 ที่มีปริมาณส่งออกสูงสุดเป็นประวัติการณ์ แต่การส่งออกข้าวยังน่าจะอยู่ในระดับดี โดยสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยคาดว่าไทยจะส่งออกข้าวได้ 9-9.5 ล้านตันในปี 2561 เนื่องจากมีปัจจัยสนับสนุนจากความต้องการนำเข้าข้าวของผู้ซื้อในแอฟริกา จีน รวมถึงฟิลิปปินส์ ที่ล่าสุดรัฐบาลได้ยกเลิกมาตรการจำกัดการนำเข้าข้าวเชิงปริมาณ (Quantitative Restrictions: QR) และเปิดโอกาสให้เอกชนนำเข้าข้าวเพื่อบรรเทาปัญหาหาคาข้าวในประเทศพุ่งขึ้นสูง ซึ่งจะทำให้มีการนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม การส่งออกข้าวไทยในปี 2561 ยังมีปัจจัยพึงระวัง ดังนี้

✚ ต้นทุนข้าวของผู้ส่งออกไทยมีแนวโน้มสูงขึ้น เนื่องจากรัฐบาลระบายข้าวในสต็อกรัฐบาลออกไปเกือบหมดแล้ว (ปัจจุบันเหลือข้าวในสต็อกรัฐบาล 2.03 ล้านตัน ซึ่งเป็นข้าวสำหรับบริโภคเพียงราว 5 หมื่นตันเท่านั้น ส่วนที่เหลือเป็นข้าวที่ต้องระบายเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมหรือนำไปทำอาหารสัตว์) ในปี 2561 ผู้ส่งออกจึงมีข้าวต้นทุนต่ำสำหรับทำตลาดข้าวราคาถูกไม่มากเท่าในปี 2560

✚ การแข่งขันมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น เนื่องจากผลผลิตของกลุ่ม ทั้งเวียดนาม กัมพูชา และเมียนมามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกัน อินเดียก็พยายามขยายการส่งออกข้าวที่มีใช้ข้าวบาสมาดิ ซึ่งเป็นข้าวชนิดเดียวกับที่ไทยส่งออก ให้มากขึ้น

ราคาส่งออกข้าวขาว 5% ของไทยและเวียดนาม

ที่มา : FAO

ตลาดส่งออกข้าวสำคัญ 5 อันดับแรกของไทย

หน่วย : ล้านตัน

	2558	2559	11M59	11M60	%Δ
ทวีปแอฟริกา	4.73	5.13	4.48	5.62	25.4
จีน	0.96	1.03	0.89	1.07	20.2
สหรัฐฯ	0.43	0.47	0.43	0.46	7.0
อิหร่าน	0.003	0.007	0.006	0.26	4,233.3
ฮ่องกง	0.19	0.21	0.18	0.20	11.1

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์

ผลผลิตข้าวของไทยและคู่แข่ง

หน่วย : ล้านตัน

	2559/60	2560/61	%Δ
อินเดีย	110.15	107.50	-2.4
เวียดนาม	27.55	28.45	3.3
ไทย	19.20	20.40	6.3
เมียนมา	12.65	12.95	2.4
กัมพูชา	4.95	5.00	1.0

ที่มา : Grain: World Markets and Trade, USDA, ธันวาคม 2560

ข้อสังเกต : ในปี 2561 กระทรวงพาณิชย์มีนโยบายผลักดันการส่งออกข้าวคุณภาพดี ข้าวอินทรีย์ และข้าวสีชนิดต่างๆ แต่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อารส่งออกข้าวโดยรวมของไทยไม่มากนัก เพราะปัจจุบันตลาดข้าวอินทรีย์และข้าวสีของโลกมีขนาดค่อนข้างจำกัด

Disclaimer : ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏเป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด